

डिभिजन वन कार्यालय रुकुम पश्चिमको एक कर्मचारी पाँच नमुना सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह व्यवस्थापन रणनीति

सामुदायिक वन व्यवस्थापन पद्धती रुकुम पश्चिम जिल्लाको सबैभन्दा बढी प्रभावकारी व्यवस्थापन पद्धति भएको भएतापनि यस जिल्लाका जम्मा ३८२ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूमध्ये हालको अवस्थामा अधिकांश भन्दा धेरै सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरूको व्यवस्थापकिय पाटो अत्यन्त कमजोर अवस्थामा रहेको, सामुदायिक वनभित्र सुशासनको वारेमा सधै प्रश्नचिन्ह उब्जीरहने र सामुदायिक वनको काठदाउरा विक्रिवितरण प्रक्रिया तोकिएको विधिपूर्वक नभएको कारणले गर्दा सामुदायिक वनहरूको सबलिकरण र प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्न डिभिजन वन कार्यालय रुकुम पश्चिमले आफ्नो आन्तरिक कर्मचारी परिचालनको लागि यो रणनीति तयार गरेको छ ।

१. **रणनीतिको नाम:** एक कर्मचारी पाँच नमुना सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह व्यवस्थापन रणनीति २०७९

२. **लागु हुने मिति:** यो रणनीति तुरुन्त लागु हुने छ ।

३. **कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्ने:** रुकुम पश्चिम जिल्ला अन्तर्गतका ४ वटै सब-डिभिजन वन कार्यालयहरू

४. **अनुगमन गर्ने निकाय:** डिभिजन वन कार्यालय

५. **अनुगमन गर्ने शाखा:** योजना तथा व्यवस्थापन (सामुदायिक वन)

६. **कार्यक्रम कार्यन्वयन विधि:**

(१) यो रणनीति अन्तर्गत ४ वटै सब-डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत रहेर काम गर्न सबै तहका कर्मचारीले चालु आर्थिक वर्षको फाल्गुन महिना भित्र एक जना कर्मचारीले कम्तिमा ५ (पाँच) वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू व्यवस्थापन गर्नपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम व्यवस्थापन गरिने सामुदायिक वनहरूको विवरण सहितको सुची प्रत्येक कर्मचारीले डिभिजन वन कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

७. **सामुदायिक वन व्यवस्थापनको लागि गरिने मुख्य क्रियाकलापहरू:**

यस रणनीति बमोजिम सामुदायिक वन व्यवस्थापनको लागि देहायबमोजिमका क्रियाकलापहरू मुख्य रूपमा संचालन गर्नुपर्नेछ ।

क) सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको कार्यसमिति बैठक

ख) सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

ग) सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको वार्षिक लेखा परिक्षण

घ) सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको वार्षिक साधारण सभा तथा आम भेला

ङ) सामुदायिक वनबाट काठदाउरा विक्रिवितरण (सामुदायिक वनको काठ दाउरा संकलन तथा विक्रिवितरण कार्यविधि २०७९ को पुर्ण पालना सहित)

च) खोटो लगायतका वन पैदावारहरू प्रचलित कानून बमोजिम मात्र संकलन गर्ने ।

छ) सामुदायिक वनको वन व्यवस्थापन कार्ययोजना नविकरण (आवश्यक परेको अवस्थामा मात्र श्रोत सर्वेक्षण कार्य गरी पठाउने)

८. सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह छनौट विधि:

देहाय बमोजिमको प्राथमिकताको आधारमा गर्नुपर्नेछ ।

- क) खोटो संकलन भएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू अनिवार्य रूपमा छनौट गर्ने ।
- ख) वार्षिक रूपमा काठ संकलन तथा विक्रि वितरण भइरहेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू छनौट गर्ने ।
- ग) सामुदायिक वन भित्र पर्यापर्यटन संचालन भएका र सम्भावित सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू छनौट गर्ने ।
- घ) अन्य उत्पादनशिलताको हिसाबले महत्वपूर्ण सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरू छनौट गर्ने ।

९. रणनीति कार्यन्वयनको लागि न्यूनतम आर्थिक व्यवस्थापन:

यस रणनीति बमोजिम देहाय बमोजिमको खर्च रकम कर्मचारीहरूलाई डिभिजन वन कार्यालयले व्यहोर्ने छ । उक्त रकम कर्मचारीले सब-डिभिजन कार्यालयको सिफारिस सहित डिभिजन वन कार्यालयमा सम्बन्धित कागजातका साथ निवेदन दिई भुक्तानी लिनुपर्ने छ ।

क) यातायात खर्च: प्रचालित दररेटको आधारमा भाडादर

ख) इन्धन: सवारीसाधनको लगबुकको आधारमा (मोटरसाइकल मात्र)

ग) खाजा खर्च: उपस्थितीको आधारमा

घ) स्टेसनरी खर्च: आवश्यकता बमोजिम

१०. उत्कृष्ट कर्मचारी छनौट

यस रणनीति बमोजिम सबैभन्दा प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने कर्मचारीलाई डिभिजन वन कार्यालय रुकुम पश्चिमले आर्थिक वर्षका अन्तमा पुरस्कृत गर्नेछ ।